

שאלון בחינה

בנושא:

מצוות התלויות בארץ

מועד:

ניסן התשפ"ה

סמל שאלון:

107.4.25

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד ניסן התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות מצוות התלויות בארץ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. האם נטע רבעי נוהג בחוץ לארץ הסבר השיטות והטעמים ומה נפסק להלכה ?
ב. האם ערלה נוהגת בחוץ לארץ בקרקע של ישראל או נכרי ?
ג. האם נוהגים דיני ערלה במקרים הבאים : הנוטע בתוך בית, הנוטע ברשות הרבים, הנוטע לצורך מצוה?

2. א. המרכיב יחור באילן או המברך אילן באילן ממתי מונים שנות ערלה באר חילוקי הדינים ומנין יודעים מתי הפסיק לינק ממנו ?
ב. אילן שעקרו רוח או שטפו נהר מתי צריך למנות מחדש ערלה ומתי יכול להמשיך למנות מהתחלה פרט ?
ג. האם מותר ליטע פרי של ערלה או יחור של ערלה ומה דין פירות היוצאים ממנו ?
3. א. השותפים בקרקע מה דינם בתרו"מ ומה הדין ששניהם תרמו כל אחד בלא ידיעת השני ?
ב. האם מועיל שליחות בהפרשת תרו"מ ומניין למדים זאת? ומה הדין כשתרם בלי רשות בעל הבית?
ג. האם אפוטרפסין יכולים להפריש תרו"מ בנכסי יתומים ? ומה הדין של פירות שתרם אותם קטן?
4. א. התכוון לומר תרומה ואמר מעשר מה דינו ומה הדין אם הפריש תרומה במחשבתו ולא הוציא בשפתיו נמק ?
ב. שומע ואינו מדבר שתרם תרו"מ מה דין תרומתו ומה דין גנב או גזלן שתרמו ?
ג. עובד כוכבים שהפריש תרומה משלו האם חל שם תרומה ומדוע ?
5. א. פרות שנה שניה שנתערבו בפרות שנה שלישית או של שלישית שנתערבו ברביעית איזה מעשר מפריש ומדוע ?
ב. מי שיש לו פרות ומסתפק אם הם משנה שניה או משנה שלישית איזה מעשר מפריש ?
ג. הפודה מעשר שני טבל מה נוסח הברכה והפדיה ומה הדין שמפריש מדמאי ?
6. א. אשה שרוצה להכין לחמניות מעיסת חטים ואורז האם חייבת בהפרשת חלה ?
ב. האם ישתנה הדין שרוצה להכין מעיסת חטים ושיפון ?
ג. מה הדין בנותן שאור מעיסת חטים לתוך עיסת אורז ?
7. א. מהו הנוסח שצריך לברך כשמפריש חלה ומה הדין שצריך להפריש כמה חלות ?
ב. האם סומא ושכור יכולים להפריש חלה או תרו"מ נמק?
ג. קמח שהתליע ועשה ממנו עיסה האם חייב בחלה ?
8. א. שני גויים שעשו עיסה כשיעור החייב בחלה וחלקוה ביניהם ואח"כ נתגייירו והוסיף כל אחד על חלקו עד שהגיע לשיעור החייב בחלה מה הדין ?
ב. והאם ישתנה הדין במקרה זה אם היו שני ישראלים ?
ג. ביאר מהו עיסת כלבים והאם היא חייבת בהפרשת חלה ומדוע ?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. א. קבוצת חיילים הלוחמת בסוריה ובעזה פנו לרבנות הצבאית ושאלו האם פרות וירקות שהביאו מארץ ישראל חייבים בתרו"מ ?

ב. ובנוסף שאלו האם פירות וירקות שנקנו בעזה ונלקחו לארץ ישראל חייבים בתרו"מ פרט ?

ג. ומה הדין כשקנה קרקעות מהנוכרי קודם שהביא שליש וחזר ומכרו לנוכרי לאחר שהביא שליש ושוב קנה?

10. א. מהו מקור החיוב של מעשר כספים והאם מותר לפרוע בו הלוואה או לפדות בו שבויים ?

ב. ראובן ושמעון שותפים בעסק האם מותר לאחד מהם לתת לשני מעשר עני והאם ישתנה הדין שזה אבא ובנו או שני אחים

והאם נדוניא שנתן אב לבנו או אבי הכלה לחתנו חייב במעשר עני ?

ג. נפטר אביו של ראובן והשותף שמעון רוצה לקנות מכספי מעשר עני שתיה ועוגיות כדי שיחלקו בבית האבל האם שרי?

11. א. אדם שרוצה לאפות מצות בערב פסח וכל פעם עושה עיסה של ק"ג קמח כשרוצה לצרף את העיסות על ידי צרוף סל מהם התנאים לכך ומתי לא צריך צרוף סל?

ב. כשרוצה לצרפם על ידי מפה מהם התנאים לכך ?

ג. האם יכול לעשות עיסה פחות מכשיעור כדי שיהיה פטור מחלה ?

12. א. מי שנתערב לו פת שהופרשה ממנה חלה עם פת שלא הופרשה חלה מה דינו ?

ב. ומה הדין אם רוצה להפריש מיניה וביה ?

ג. האופה פשטידא ממולאת בבשר מעיסה שלא הופרשה ממנה חלה כיצד יפריש חלה ?